

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 12 november 2009 (16.11)
(OR. en)**

15394/09

**PROCIV 171
JAI 780
ENV 761
FORETS 110
AGRI 483
RECH 378
SAN 295
TELECOM 232
RELEX 1007
ELARG 91
MED 43
ECOFIN 698
ATO 133
CHIMIE 92
COHAF 45
CONUN 115
COWEB 248
COEST 387**

NOTA I/A-PUNT

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: het Coreper / de Raad

nr. vorig doc.: 12773/2/09 REV 2.

Betreft: Ontwerp-conclusies van de Raad over een communautair kader voor rampen-
preventie in de EU
- Aanneming

1. De Commissie heeft op 4 maart 2009 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's een mededeling voorgelegd over een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen¹. Op basis van deze mededeling en van een workshop over rampenpreventie, die van 27 tot en met 29 juli in Stockholm is gehouden², heeft het voorzitterschap een reeks ontwerp-conclusies van de Raad over een communautair kader voor rampenpreventie in de EU opgesteld.
2. Deze ontwerp-conclusies van de Raad zijn op 15 september, 13 oktober en 3 november 2009 besproken door de Groep civiele bescherming. De Groep heeft op 3 november 2009 een akkoord bereikt over de compromistekst in bijlage dezes, ten aanzien waarvan één delegatie nog een studievoorbehoud handhaaft.

De Deense delegatie maakte een parlementair voorbehoud.

3. Gelet op bovenstaande wordt het Comité van permanente vertegenwoordigers verzocht de Raad in overweging te geven de conclusies in de bijlage als A-punt op de agenda van een komende zitting aan te nemen.

¹ Doc. 7075/09, COM (2009) 82 def.

² Doc. 12775/09.

**Conclusies van de Raad over een communautair
kader voor rampenpreventie in de EU**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. **Erop wijzend** dat de frequentie en de ernst van natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten de jongste jaren aanzienlijk zijn toegenomen en dat deze tendens de komende jaren wellicht nog zal verergeren; **onderkennende** dat preventie een essentiële rol speelt in de aanpassing aan klimaatverandering;
2. **Erkennend** dat doeltreffende rampenpreventie van belang is met het oog op het redden van levens en de bescherming van het milieu, eigendom en cultureel erfgoed;
3. **Overwegende** dat communautaire actie op het gebied van rampenpreventie de mensen, de economie en het milieu beter kan beschermen tegen de effecten van rampen en de weerbaarheid van de EU en haar economie tegen de groeiende dreiging van natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten kan vergroten;
4. **Benadrukkend** dat de lidstaten in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de bescherming van hun burgers en dat aanvullend Gemeenschapsoptreden in de geest van solidariteit gepast kan zijn om rampen te voorkomen, wanneer dergelijk optreden een aanvulling en steun vormt voor nationale, regionale of lokale maatregelen, met eerbiediging van het solidariteitsbeginsel;

5. **Herinnerend aan het "Witboek Aanpassing aan de klimaatverandering: naar een Europees actiekader"³; en aan de conclusies van de Raad van 25 juni 2009 "Klimaatverandering: Naar een alomvattende aanpassingsstrategie van de EU"⁴, waarin wordt onderstreept dat klimaatverandering de gehele samenleving bedreigt en zal blijven bedreigen, en gevolgen zal hebben voor een aantal sectoren; tevens de noodzaak **onderstrepd van** een sectoroverschrijdende aanpak om de synergieën te versterken en wijzend op de behoefte aan meer maatregelen op alle niveaus en van alle betrokken actoren; **beklemtone**nd dat de **Commissiemededeling van 4 maart 2009** getiteld "Een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen"⁵ de basis moet vormen voor lopende en toekomstige werkzaamheden op adaptatiegebied;**
6. **Herinnerend aan het Actiekader van Hyogo 2005-2015: Opbouwen van de herstelcapaciteit van landen en gemeenschappen na rampen⁶, dat het overeengekomen internationaal kader betreffende rampenrisicovermindering (Disaster Risk Reduction (DRC)) vormt, en benadrukkend dat de inspanningen in het kader van DRC moeten worden gekoppeld aan die voor de bestrijding van klimaatverandering; **erkennend** dat communautaire actie op het gebied van rampenpreventie in de EU bijdraagt tot de algehele uitvoering van het Actiekader van Hyogo en **onderstrepd** dat het optreden van de Gemeenschap en het werk van de nationale platforms, waar dienstig, synergie moeten vertonen;**
7. **Gelet op Besluit nr. 1600/2002/EG van de Raad tot vaststelling van het zesde milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap⁷, met name op artikel 5, lid 3, betreffende de aanpassing aan klimaatverandering, artikel 6, lid 2, onder b), betreffende ongelukken en rampen, en lid 2, onder c), betreffende een thematische strategie voor de bodembescherming;**

³ Doc. 8526/09.

⁴ Doc. 10435/09.

⁵ Doc. 7075/09, COM (2009) 82 def.

⁶ Een mondiale blauwdruk voor inspanningen ter beperking van het rampenrisico, met een tienjarenplan, in januari 2005 te Kobe (Japan) door 168 regeringen aangenomen op de Wereldconferentie over de beperking van natuurrampengevaar.

⁷ PB L 242 van 10.9.2002, blz.1.

8. **Gelet op de beschikking van de Raad van 8 november 2007** tot vaststelling van een communautair mechanisme voor civiele bescherming (herschikking)⁸, met name op overweging 7, waarin wordt verklaard dat preventie van groot belang is voor de bescherming tegen natuurlijke, technologische en ecologische rampen en dat daartoe verdere maatregelen zouden moeten worden overwogen;
9. **Gelet op de beschikking van de Raad van 5 maart 2007** tot instelling van een financieringsinstrument voor civiele bescherming⁹, die voorschriften bevat voor de toekenning van financiële steun voor maatregelen ter voorkoming, c.q. beperking van de gevolgen van een noodsituatie;
10. **Gelet op Richtlijn 2007/60/EG van de Raad** over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's¹⁰;
11. **Gelet op Richtlijn 2008/114/EG van de Raad van 8 december 2008** inzake de identificatie van Europese kritieke infrastructuren, de aanmerking van infrastructuren als Europese kritieke infrastructuren en de beoordeling van de noodzaak de bescherming van dergelijke infrastructuren te verbeteren¹¹; **herinnerend aan de mededeling van de Commissie van 12 december 2006** betreffende een Europees programma voor de bescherming van kritieke infrastructuur (EPCIP)¹², waarbij een EU-kader voor de bescherming van kritieke infrastructuur wordt ingesteld,
12. **Gelet op Richtlijn 96/82/EG van de Raad** betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken¹³;
13. Het belang **benadrukkend** van de aanscherping van de chemische, biologische, radiologische en nucleaire (CBRN) beveiliging in de Europese Unie, en ingenomen met de werkzaamheden voor een CBRN-actieplan voor de EU, met actieterreinen voor de preventie en detectie van en reactie op CBRN-incidenten¹⁴;

⁸ PB L 314 van 1.12.2007, blz.9.

⁹ PB L 71 van 10.3.2007, blz. 9 (art 1, lid 2, onder b)).

¹⁰ PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27.

¹¹ PB L 345 van 23.12.2008, blz.75.

¹² Doc. 16932/06 COM (2006) 786 def.

¹³ PB L 10 van 14.1.1997, blz.13.

¹⁴ Doc. 11480/09.

14. **Indachtig de Raadsconclusies van 4 juni 2009** over bewustmaking op het gebied van civiele bescherming, waarin de lidstaten en de Commissie worden opgeroepen verder te blijven werken aan maatregelen op het gebied van gerichte publieksvoorlichting en/of -educatie, over wat men moet doen vóór, tijdens en na een noodsituatie¹⁵;
15. **Indachtig de conclusies van de Raad van 6 december 2007** over de ontwikkeling en totstandbrenging van systemen voor vroegtijdige waarschuwing in de EU, waarin de Commissie wordt verzocht zich in te zetten voor een meerrisico-aanpak en met voorstellen te komen ter versterking van de systemen voor vroegtijdige waarschuwing, zowel voor risico's van natuurlijke als van menselijke oorsprong¹⁶;
16. **Herinnerend aan de mededeling van de Commissie van 5 maart 2008** over de versterking van het reactievermogen van de Unie bij rampen¹⁷; **herinnerend aan de conclusies van de Raad van 16 juni 2008** over "Versterking van het reactievermogen van de Unie bij rampen - naar een geïntegreerde aanpak van rampenbeheersing"¹⁸, waarin de Commissie wordt verzocht voorstellen inzake rampenpreventie binnen de EU in te dienen en wordt benadrukt dat het reactievermogen van de Unie bij rampen moet worden versterkt via een evenwichtige aanpak die gebaseerd is op twee beginselen: nationale verantwoordelijkheid en solidariteit binnen de EU;
17. **Nota nemend van de resolutie van het Europees Parlement van 19 juni 2008**¹⁹ betreffende de versterking van het reactievermogen van de Europese Unie bij rampen, en van de **resolutie van het Europees Parlement van 16 september 2009 over bosbranden**²⁰;

¹⁵ Doc. 9976/09.

¹⁶ Doc. 15473/07.

¹⁷ Doc. 7562/08, COM (2008) 130.

¹⁸ Doc. 10128/08.

¹⁹ P6_TA(2008)0304.

²⁰ P7_TA(2009)0013.

- 18. Herinnerend aan de mededeling van de Commissie van 23 februari 2009** over een EU-strategie voor de ondersteuning van de beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden; **herinnerend aan de conclusies van de Raad van 18 mei 2009** betreffende een EU-strategie ter beperking van het risico op rampen in ontwikkelingslanden,²¹ waarin wordt onderstreept dat gezorgd moet worden voor beleidscoördinatie en -coherentie met andere beleidsterreinen van de EU, in het bijzonder klimaatverandering, en instrumenten zoals het communautair mechanisme voor civiele bescherming;
- 19. Gelet op** het resultaat van de workshop over rampenpreventie die van 27 tot en met 29 juli 2009²² in Stockholm (Zweden) heeft plaatsgevonden;

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

- 20. Erkent** dat rampenpreventie binnen de EU tot algemeen doel heeft om in de mate van het mogelijke natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten te voorkomen, maar, als toch een ramp plaatsvindt, gericht moet zijn op het beperken van de negatieve gevolgen en het minimaliseren van de sociale, economische en milieu-impact ervan²³;
- 21. Verwelkomt de Commissiemededeling van 4 maart 2009** betreffende een communautaire aanpak van de preventie van natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen²⁴, als eerste stap op de weg naar een alomvattend en samenhangend communautair kader voor rampenpreventie of een alomvattende en samenhangende communautaire strategie en als bijdrage tot een geïntegreerde EU-aanpak van het rampenbeheersingsbeleid;
- 22. Onderstreept** het nut van een meerrisico-aanpak van een communautair rampenpreventiekader dat, waar nodig, dient te worden aangevuld met op specifieke gevaren gerichte maatregelen;

²¹ Doc. 9920/09 (punt 13).

²² Doc. 12775/09.

²³ Sociale gevolgen omvatten ook de psychologische gevolgen.

²⁴ Doc. 7075/1/09 REV 1, COM (2009) 82 def.

23. **wijst erop** dat de voorkoming van terroristische daden door andere EU-initiatieven wordt aangepakt en dat het communautaire rampenpreventiekader erop gericht moet zijn mogelijke negatieve gevolgen en impact van deze dreigingen tot een minimum te beperken;
24. **Onderstreept** dat de communautaire preventiemaatregelen gebaseerd moeten zijn op bestaande kennis, rekening moeten houden met reeds door de Gemeenschap en de lidstaten genomen maatregelen, dat zij nationale initiatieven en samenwerking tussen de lidstaten verder moeten aanvullen en ondersteunen, overlappings moeten vermijden en synergieën tot stand moeten brengen met bestaande nationale en internationale werkzaamheden;
25. **Erkent** dat regionale samenwerking tussen de lidstaten en samenwerking tussen regio's in verschillende lidstaten die geconfronteerd worden met dezelfde of soortgelijke risico's, een belangrijke bijdrage kan leveren aan een communautair kader voor rampenpreventie;
26. **Is het erover eens** dat de eerste werkzaamheden rond een communautair kader voor rampenpreventie binnen de EU, gericht moeten zijn op het verder ontwikkelen van een kennisgebaseerd beleid inzake rampenpreventie op alle bestuursniveaus²⁵, het koppelen van actoren en beleid tijdens de gehele rampenbeheercyclus en het verbeteren van de effectiviteit van de communautaire beleidsinstrumenten met betrekking tot rampenpreventie;
27. **Onderstreept** dat een communautair kader op het gebied van rampenpreventie in de EU de uitwisseling van informatie over rampen en de maatschappelijke, economische en ecologische gevolgen daarvan moet ondersteunen en bevorderen, met inachtneming van desbetreffend onderzoek, alsmede kennis en beste praktijken betreffende de methode van rampenpreventie dient te ontwikkelen;
28. **Beklemt** dat gevaren- en risico-identificatie en -analyse, effectbeoordeling, risico-beoordeling en matrices, scenario-ontwikkeling, maatregelen inzake risicobeheer en regelmatige toetsingen belangrijke componenten zijn van het communautair kader voor rampenpreventie en van het preventiebeleid op alle beleidsniveaus en **wijst** op de potentiële toegevoegde waarde van communautaire werkzaamheden op dit gebied;

²⁵ Op lokaal, regionaal, nationaal en EU-niveau.

- 29. erkent** dat de banden tussen beleidsmakers, waaronder officiële rampenbeheersingsorganisaties, en onderzoek naar rampenpreventie moeten worden aangehaald teneinde het preventiebeleid op nationaal niveau te verbeteren;
- 30. Verzoekt** de Commissie om te beginnen de volgende maatregelen te nemen:
- a. de beschikbare gegevens van de particuliere en de publieke sector en informatie over rampen en de gevolgen ervan op sociaal, economisch en milieugebied, lering en beste praktijken, bijeenbrengen teneinde op Europees en nationaal niveau te zorgen voor beleidsrelevante informatie;
 - b. lacunes en problemen in verband met de vergelijkbaarheid van nationale dataverzamelingssystemen opsporen en onderzoek verrichten naar diverse methoden voor risicobeoordeling, teneinde richtsnoeren inzake methoden en gemeenschappelijke definities te verstrekken, met inachtneming van systemen zoals het uitwisselingsmechanisme²⁶;
 - c. vóór eind 2010 samen met de lidstaten communautaire richtsnoeren ontwikkelen, met inachtneming van de op nationaal niveau geleverde inspanningen inzake methoden voor gevaren- en risicokartering, -beoordelingen en -analyses, teneinde deze activiteiten in de lidstaten te vergemakkelijken en te zorgen voor een betere vergelijkbaarheid tussen de lidstaten;
 - d. vóór eind 2012 samen de lidstaten richtsnoeren uitwerken betreffende minimumnormen voor op specifieke gevaren gerichte rampenpreventie, met name voor soorten gevaren die de lidstaten of regio's in verschillende lidstaten gemeenschappelijk hebben;

²⁶ Zoals is uiteengezet in het Witboek Aanpassing aan klimaatverandering, zal het uitwisselingsmechanisme een webplatform zijn voor de uitwisseling van informatie dat bijdraagt aan het Gezamenlijk systeem voor milieu-informatie, het samenwerkingsinitiatief van de Europese Commissie en het Europees Milieuagentschap (EMA) om samen met de lidstaten een geïntegreerd en gemeenschappelijk Europees milieu-informatiesysteem op te zetten.

- e. vóór eind 2012 op basis van de nationale risicobeoordelingen een sectoroverschrijdend overzicht opstellen van de belangrijkste natuurlijke en door de mens veroorzaakte risico's waarmee de Gemeenschap in de toekomst te maken kan hebben, en daarbij, indien mogelijk en relevant, rekening houden met de toekomstige gevolgen van klimaatverandering en de noodzakelijke aanpassing aan klimaatverandering; op basis van het overzicht de risico's en soorten risico's vaststellen die in meerdere lidstaten of regio's in verschillende lidstaten voorkomen;
- f. steun verlenen aan de uitwisseling en verspreiding van beste praktijken en lering op het gebied van rampenpreventie;
- g. nauwe samenwerking tussen de relevante onderzoeksinstellingen en beleidsmakers, waaronder officiële rampenbeheersingsorganisaties, bevorderen om ervoor te zorgen dat meer kennis vanuit de onderzoekswereld naar het politieke niveau doorstroomt, en om de ontwikkeling van innoverende technologieën en methodes te stimuleren;
- h. nagaan wat de prioriteiten zouden kunnen zijn van door de Gemeenschap gefinancierde onderzoeksprojecten op dit gebied die gericht zijn op inzicht in de samenhang tussen klimaatverandering en natuurrampen, de raming van de sociale, economische en milieukosten van rampen, de ontwikkeling van methoden voor het efficiënte gebruik van satellietbeelden door, onder anderen, beleidsmakers, de analyse van de invloed van het ontwerp en de architectuur van gebouwen vanuit het oogpunt van risicofactoren en de verbetering van de voorspelling van rampen, onder meer door het gebruik van passende technologieën (bijv. remote-sensingtechnologieën);
- i. binnen het kader van het communautair mechanisme voor civiele bescherming en het financieringsinstrument voor civiele bescherming, een informeel Europees netwerk voor rampenpreventie opzetten, samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken autoriteiten en eventueel andere stakeholders uit betrokken sectoren, teneinde bij te dragen tot het uitwerken van aanbevelingen, de verspreiding van beste praktijken en lering, het uitwisselen van informatie over nationale coördinatie, nationale strategieën en recente ontwikkelingen op het gebied van rampenpreventie en het verspreiden van onderzoeksresultaten;

- j. als onderdeel van een communautair kader voor rampenpreventie steun verlenen aan initiatieven van de lidstaten voor de ontwikkeling van nationale platforms ter beperking van het rampenrisico binnen het Actiekader van Hyogo, alsmede regionale coördinatie-inspanningen om het rampenrisico te verminderen en de paraatheid te vergroten;
- k. preventie opnemen in de lering uit interventies die in het kader van het communautair mechanisme voor civiele bescherming zijn uitgevoerd en optimaal gebruikmaken van het bestaande programma van lering teneinde de rampenpreventiemaatregelen te versterken;
- l. preventiecomponenten opnemen in bestaande communautaire opleidingsprogramma's voor rampenbeheersing teneinde te zorgen voor een hoog niveau van bewustzijn en een hoge mate van paraatheid in het geval van natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten, en speciale opleidingsprogramma's over preventie opzetten, waarin rekening wordt gehouden met onder meer de aanpassing aan de klimaatverandering;
- m. de lidstaten steunen bij het verbeteren van de koppeling tussen de bestaande systemen voor vroegtijdige waarschuwing, de verspreiding van voorspellingen en waarschuwingen aan de bevolking en de samenwerking tussen meteorologische en hydrologische instanties bevorderen;
- n. steun verlenen aan projecten om het publiek bewuster te maken en de bevolking te informeren en/of voor te lichten over maatregelen ter preventie van rampen;
- o. bijdragen aan een alomvattend preventiebeleid in de gehele EU door steun te verlenen aan maatregelen op diverse niveaus, waaronder regionale samenwerking tussen lidstaten en samenwerking tussen regio's in verschillende lidstaten die geconfronteerd worden met dezelfde of soortgelijke risico's;
- p. een inventaris opstellen van bestaande communautaire instrumenten waarmee activiteiten op het gebied van rampenpreventie financieel kunnen worden ondersteund teneinde na te gaan of rampenpreventie beter in de bestaande EU-financiering kan worden geïntegreerd;
- q. ervoor zorgen dat bij de uitvoering, de toetsing en de verdere ontwikkeling van de communautaire initiatieven en financieringsinstrumenten ter zake rekening wordt gehouden met vraagstukken op het gebied van rampenpreventie.

31. Verzoekt de lidstaten:

- a. beste praktijken, lering en dienstige gegevens²⁷ en informatie over rampen, waar mogelijk met inbegrip van informatie over de sociale, economische en ecologische gevolgen ervan, onder elkaar uit te wisselen en ter beschikking van de Commissie te stellen teneinde Europese en nationale beleidsmakers te voorzien van beleidsrelevante informatie;
- b. de koppeling aan te moedigen van de actoren die betrokken zijn bij rampenpreventie en die actief zijn in verschillende fasen van de rampenbeheersing, bijvoorbeeld door het faciliteren van de oprichting van nationale platforms binnen het Actiekader van Hyogo;
- c. vóór eind 2011 voor de potentiële belangrijkste natuurrampen en door de mens veroorzaakte calamiteiten nationale benaderingen en procedures van risicobeheersing verder te ontwikkelen, waaronder risicoanalyses²⁸, rekening houdend met de toekomstige gevolgen van klimaatverandering;
- d. in voorkomend geval gebruik te maken van de door de Commissie, samen met de lidstaten, uit te werken richtsnoeren betreffende methoden voor gevaren- en risicokartering, -beoordelingen en -analyses en de richtsnoeren voor minimumnormen voor op specifieke gevaren gerichte rampenpreventie;
- e. verder te werken aan gepaste maatregelen, waaronder, in voorkomend geval, een juridisch kader voor de preventie van rampen;
- f. de Commissie vóór eind 2011 informatie te verstrekken over risico's die relevant zijn voor het inventariseren van de belangrijkste risico's waaraan de Gemeenschap in de toekomst kan blootstaan;

²⁷ Uitgezonderd de gegevens die de vitale belangen van een lidstaat betreffen.

²⁸ De nationale benaderingen van het risicobeheer zullen meestal ook risicobeoordelingen, -kaarten en -beheersplannen omvatten, waaronder beoordelingen van de verwachte gevolgen.

- g. bewustmaking, voorlichting en/of educatie van de bevolking op het gebied van rampenpreventiemaatregelen te steunen en te ontwikkelen, de koppeling tussen de bestaande systemen voor vroegtijdige waarschuwing te versterken, de verspreiding van voorspellingen, alarmering en waarschuwingen van het publiek te verbeteren, alsmede de samenwerking tussen meteorologische en hydrologische instanties te ondersteunen;
- h. de uitwisseling van beleidsmakers en onderzoekers, bijvoorbeeld in de vorm van detachering tussen overheidsinstellingen en onderzoeksinstellingen, aan te moedigen;
- i. ten volle gebruik te maken van de financieringsmogelijkheden die de Gemeenschap biedt om hun nationale strategieën en maatregelen op het gebied van rampenpreventie uit te voeren.

32. Verzoekt de Commissie:

vóór eind 2010 toepasselijke initiatieven inzake rampenpreventie in de EU in te dienen, waarin de in deze Raadsconclusies genoemde activiteiten worden samengebracht en aangevuld, waaronder voorstellen voor instrumenten voor de toetsing van maatregelen inzake rampenpreventie, zoals door het delen van ervaringen en beste praktijken. Deze nieuwe initiatieven moeten sporen met andere EU-initiatieven, met name betreffende de aanpassing aan de klimaatverandering, en moeten in overeenstemming zijn met de in het Actiekader van Hyogo vastgelegde prioriteiten²⁹.

²⁹ i) de beperking van het risico op rampen tot een nationale en lokale prioriteit maken met een sterke institutionele basis voor de tenuitvoerlegging; ii) identificatie, inschatting en observatie van rampenrisico's om vroegtijdige waarschuwing te bevorderen; iii) gebruik van kennis, innovatie en educatie om op alle niveaus de zin voor veiligheid en de weerbaarheid op te bouwen; iv) onderliggende risicofactoren terugdringen; en v) de rampenparaatheid versterken voor een doeltreffende respons op alle niveaus.